

MVT “IN MEMORIAM” : Les converses de diumenge per la tarda.

Vaig entrar al CCUPB per casualitat. L'hivern del 1973 en Martí Vergés i Trias va obtenir un calculador FACOM 230-25, que Fujitsu Co. havia portat a la fira de mostres de Barcelona el Juny anterior. Fujitsu el va cedir a la UPB per tenir una primera instal·lació a Espanya, per fer demostracions per a clients (Telefónica, etc.).

Això va permetre a Vergés, amb el suport del Rector Ferraté, estendre la tasca històrica del Laboratori de Càlcul i Mecànica de la planta cinquena de la ETSIIB, a un ens de servei transversal per a tota la Universitat Politècnica, el CCUPB.

Li calien llavors operadors-becaris, per buscar-los va posar un anunci a la Planta 5^a de l'ETSEIB. Vaig fer una entrevista i va concloure: “ ets massa gran (23 anys), l'any vinent acabaràs i ho deixaries ”. La conversa va ser curiosa, li interessava, més que el currículum acadèmic, el individu, que pensava, i que volia fer, cosa que em va sorprendre positivament, i denotava el personatge.

Pocs mesos després, principis 1974, es va traslladar al CCUPB des de la ETS d'Arquitectura, un plotter KONGSBERG DM-1200 amb un minicomputador SM-4, que en Joan R. Ribera Vergós el va connectar al FACOM, però els hi calia un operador-becari, aleshores en Vergés em va cridar directament, i contractar (treballaven sis dies per setmana, set hores). Era un ambient especial, potser una tribu, en Vergés havia triat persones-col·laboradors, en Xavier Kirchner i Nebot com subdirector, i tot un conjunt de persones atractives i singulars, això va permetre impulsar la creativitat en un ampli espectre d'activitats, que deixarien petjada en la nostre societat.

Teniem un plotter, en Joan M. Porcar i Burrut va fer un desensablador útil, però la entrada de dades en cinta de paper perforat era un martiri, i la connexió al FACOM era complexa i lenta. Com farem que això sigui productiu??, més enllà de les sortides dels programes FORTRAN, per cert, els arquitectes Buixadé i Margarit van ésser uns dels primers usuaris per la expressió paper de les seves estructures, de les que eren catedràtics. En Vergés m'esperona al respecte.

Calia cercar aplicacions del món real, en Joan A. Solans i Huguet i en Albert Serratosa i Palet acabaven d'aprovar el Pla General Metropolità (PGM) i cercaven solucions per a la seva digitalització i les seves necessitats de càlcul. Un problema important i essencial era el càlcul de les profunditats edificables a tota l'Àrea Metropolitana de BCN. Es va fer un viatge a Londres, seu europea de Calma Co., companyia californiana de sistemes gràfics interactius (el concepte GIS no s'havia inventat encara!!), per veure els moderns sistemes i aplicacions que s'iniciaven a Europa, i amb més recorregut als USA. El viatge d'en Vergés, Serratosa, Solans, i jo com a becari, va ésser memorable, i l'inici del convenciment de la factibilitat dels sistemes gràfics, i la seva aplicabilitat (cal dir que abans ja havíem fer un prototipus).

Varem negociar amb Calma Co. per tal que s'instal·les gratuïtament un sistema més petit, al CCUPB, per fer prototipus i donar suport als clients a BCN i Espanya, seguint el model Fujitsu. En Vergés va veure immediatament el nou sector que s'obria, i ho va impulsar, contractes posteriors amb la Corporació Metropolitana (actual AMB) per la digitalització del PGM i els seus càlculs, alguns dels quals encara són vigents, i on hi va entrar en J.R. Ribera com a cap, i a l'Ajuntament de Barcelona per a la digitalització del Pla de la Ciutat, on hi van entrar en Ll.Sanz i en Ll.Castellví, en van ser fruits, i l'inici de la cartografia digital a les administracions locals catalanes. També en Vergés va impulsar un ambició acord amb la “Diputación Foral de Navarra (DFN)”, per a la digitalització de cent municipis, fet que fou la llavor inicial, de la empresa foral TRACASA de llarga i fructuosa trajectòria, on hi va entrar com a cap en J.A. Saez Villar.

El més important, crec, va ésser el factor humà, l'equip que es va crear, en Jordi Viñas i Folch(dep), en J.A.Sáez Villar, na Maria J. Espinosa, i molts d'altres, que varen passar per el departament gràfic del CCUPB. Cal dir que el CCUPB també va impulsar l'inici de la teledetecció satelital, amb en Josep LLuis Colomer i Alberich com a cap, en Vicenç Palá i d'altres, iniciaren les seves activitats en paral.lel a les gràfiques i amb certes convergències, com era natural, ambdues línies treballaven sobre el territori.

Els sistemes Navarresos van estar un any al CCUPB, cosa que ens va donar molt més nivell i ens va permetre actualitzar el sistema original, i obtenir recursos per comprar un PDP 11/70 per l'ús general, aquí en Verges, va tenir una visió més transversal. Nosaltres, els gràfics volíem comprar un sistema Evans&Sutherland amb un PDP 11/55S, per iniciar un projecte amb SEAT pel disseny tridimensional industrial, teníem la promesa d'en Óistrakh, cap d'enginyeria a Martorell, " si me muestran un sistema que diseñe con polinomios de Bézier, les haré un contrato", varem anar a Paris a l'Usine Renault, amb en Vergés, per a veure en Bézier, i a un centre de recerca a Heidelberg per informar-nos, però finalment els recursos obtinguts varen anar per a un sistema de càlcul generalista.

També varem iniciar el disseny de circuits integrats amb una empresa de Badalona, element altament innovador a la època, però va finir donat que es va descobrir que ho volien exportar a Cuba, violant la "Buy American Act" de aquells temps.

Les múltiples innovacions, la inicial digitalització 2D del territori de BCN i la AMB, la ambició Navarresa, la primera connexió de un estereo-plotter a un sistema gràfic, la primera llicència UNIX, els inicis del disseny 3D, la exploració del disseny dels circuits integrats, i d'altres... són petjades i llavors que a posteriori fructificaren en l'impuls i la tecnificació d'Institucions con l'Ajuntament de Barcelona , l'AMB, l'DFN i la creació d'altres con l'Institut Cartogràfic de Catalunya, tot plegat van ser conseqüències d'aquells anys de formació, que per a molts van ésser gratificants, i essencials per a alguns de nosaltres.

Finalment, sols voldria recordar del meu contacte personal amb em Martí, les converses fora d'hores.

Alguns diumenges treballàvem, per entusiasme pel que estàvem fent, hi ell també, tenia el FACOM a la seva disposició per implementar coses noves (per exemple, els primers interpretadors APL, etc..), aquests moments de poc soroll ambiental, em van permetre conèixer i descobrir una persona essencialment lliure, un punt aristocràtica, catalana de soca rel, infinitament curiosa i enormement intel.ligent.

Els seus consells sempre t'animaven, sempre deia "les àligues no es fixen en el que fan les gallines", i el seu perpetu caminar cap endavant, en una immensitat de camps, ens feia tenir-li tots un molt gran respecte.

Per el teu exemple ets recordat. Descansa en pau, Martí.

JMC, Març, 2016.